

Х. ДИРЕКТОРКА, ДВНАДЦЯТА ЕКСПЕДИЦІЯ

От не дістати, бо ж воно задалеко від тебе, оте шаління, шумовиння буруна, отой гострий дух моря, шугання чайок навперехресне, їхні зненацькі різкі крики. Звичайний-пересічний день у Нуль-зоні, надзвичайно-непересічний день — день твоєї смерті — й ось ти стоїш, приперта до піщаного валу, напівзахищеного облупленим муром. Тепле сонце світить тобі у вічі, а згори нависає запаморочливе видиво маяка, що дедалі нижче перехняблюється у свою власну тінь. Небо таке потужно-яскраве, що ніяк не прозирнути, а що там, за тією блакитною його тюрмою. Липучий пісок блискоче навхрест через рану на твоєму чолі; ядуче глотто-голосо-шілинне щось заповнює тобі рот і дрипцяє назовні.

Почуваєшся німою і розбитою, але зринає в тобі й чудне полегшення, впереміш із жалем: пройти такий довгий шлях, зупинитися отут, не відаючи, як воно все обернеться, і все ж таки... *до спочинку*. Дійти до спочинку. Нарешті. Усе, що тобі планувалося там, іще поза межами Південного Округу, болісний, постійний страх невдачі а чи й гіршого чогось, його ціна... і все це скрапує в пісок поруч тебе жорствоподібними багряними перлинами.

Довколишній краєвид накочується на тебе, кучерявиться й ззаду, зусебіч розглядаючи тебе; місцями він то розбухає, то скручується, то маліє до розмірів вістря шпильки, а тоді візьме та й знову повернеться у фокус. Та й слух у тебе вже не той, що був: ослаб, як і вся твоя рівновага. І все-таки до тебе прибуває оця неможлива річ: чарівницька штука голосу, що зринає з краєвиду, та ще навіяність якихось очей, котрі дивляться на тебе. Вишіптується знайоме запитання: «Є лад у твоєму домі?» Але ти гадаєш: хоч би хто отак-о випитував щось у тебе, то є незнайома тобі людина, і ти нехтуєш те запитання — тобі не до вподоби: чого це хтось має стукати в мої двері?

Плече, після тієї сутички у вежі, пульсує все гірше. Та рана виказала тебе, змусила вискочити у той палючий блакитний простір, хоч як тобі туди не хотілося. Якесь спілкування, якийсь спусковий гачок поміж раною і тим полум'ям, що пританцювало до тебе понад очеретами, ось що зрадило твою суверенність. Твій дім рідко бував у такому безладді, одначе ти знаєш: хоч би чим воно було, оте, що залишить тебе за кілька хвилин, за ним іще зволікатиме-чигатиме й щось інше. Твоє розчинення у цьому небі, в цій землі, у цих водах тут аж ніяк не забезпечить тобі смерті.

Якась тінь уливається в тінь маяка.

Небавом до тебе долинає хрусь-хрусь черевиків по жорстві, і ти, не втямивши, що воно таке, кричиш: «Я тебе знищу! Знищу!» — і на всі боки роздаєш удари, аж поки до тебе доходить, що ота проява, яка вклякла перед тобою навколінці, є зовсім не та особа, якій можна приписати агресивність.

— Це ж я, біолог!

«Це ж ти». Просто біолог. Просто твоя зброя, яку ти жбурнула, мов виклик, супроти мурів Нуль-зони.

Вона тебе підтримує, вливає воду тобі в рот і витирає кров, яку ти викашлюєш.

— А де топограф? — питаєш ти.

— Там, в основному таборі, — відповідає вона тобі.

— Побоялася прийти сюди з тобою? (Боїться біологині, боїться пелюсток полум'я, достоту, як і ти.) Таке собі забарне полум'я, вогник-блукалець, що пливе понад болотами, понад дюнами, пливе та й пливе, мов щось геть не людське, а вільне й плавуче.

Гіпнотична сугестія мала б заспокоїти її, навіть якби допомагала ніскілочки не краще за приємну колицкову.

Розмова розмотується-сотається клубочком, а ти знай затинаєшся й губиш її нитку. Бовкаєш щось таке, чого й не думала казати, силкуючись лишатися в рямцях офіційної своєї характеристики — тієї особи, якою знає тебе біологиня, такої креатури, котру ти сама й створила для неї. Можливо, нині воно й не до дотримання розподілених ролей, але ж роль залишається, і її якось та треба грати.

Вона тебе гудить, а ти її засуджувати не смієш.

— Якщо це катастрофа, то саме ти посприяла, щоб вона скоїлася. Ти просто запанікувала — й здалася! (Неправда! Ти ніколи не здавалася, але все одно киваєш згідливо головою, пригадуючи безліч помилок, яких ти тільки припустилася.) Так, так, я це завважила. Тільки мала б з'ясувати це ще раніше — що ти змінилася. (Таки правда.) Я мала б відіслати тебе назад, до кордону. (Брехня.) Я не повинна була спускатися туди разом з антропологинею. (Ні, не так, зовсім ні. Ти ж не мала вибору, відколи та вислизнула з базового табору, заповзявшись випробувати себе.)

Ти викашлюєш більше й більше крові, але наразі навряд чи це щось важить.

— Який вигляд має той кордон?

Дитяче запитання. Запитання, на яке безглуздою була б хоч би й яка відповідь. Не існує ж бо нічого, крім кордону. Але й кордону немає.

Я скажу тобі, коли дістанусь туди.

— Що ж насправді станеться, коли ми його перетнемо?

Зовсім не те, чого б ти могла сподіватися.

— Що ти приховала від нас про Нуль-зону?

Нічого такого, що вам посприяло б. Анічого такого.

Сонце розпливлося бляклим кружалом, а біологинин голос ниткою то висотується назовні, то ховається, пісок холодний і водночас гарячий у твоїй зціпленій правіці. Біль, що знай повертається нападами, атакує кожну пару мікросекунд, такий присутній, що його там навіть уже й немає.

Зрештою визнаєш, що ти втратила здатність розмовляти. Але ти все так само там стовбичиш, притлумлена й далека, от ніби ти дитинка, що простяглася на ковдрі, серед оцього самого пляжу, насунувши капелюшка собі на очі. Уколисана в дрімоту невгавним наростанням шуму води й морських леготів, урівноважуючи спеку, що брижами перехлюпується по тобі, заповнює твої руки-ноги. Вітер у твоїх косах є відчуттям, таким віддаленим, як шелест рослин, що попробувалися з головоподібної скелі.

— Вибач, але я мушу зробити оце, — каже тобі біологиня, от ніби вона певна, що ти й досі спроможна її чути. — Іншого вибору немає.

Ти відчуваєш, як тягнуть-сіпають твою шкіру, бачиш коротку рису надрізу: то біологиня бере пробу з твого інфікованого плеча. Із якоїсь далекої-далекої та неподоланної відстані тебе сягають, обшукуючи, руки: то так біологиня перебирає кишені твоєї куртки. Знаходить твого шоденника. Натрапляє на твого патетичного листа. Що ж вона зробить із цими речами? Можливо, взагалі нічого.